

Yazarın Sorumluluđu

2017-06-05 03:17:41

Bir kitabın garantisi ne kadar? Herhangi bir alet aldığınızda bunun bir garantisi var, işte 2 yıl içinde bozulursa tamir ediyor veya değiştiriyorlar. Kitabın garantisi ne?

Kitabın bir garantisi yok. Dışına bakıp alıyorsunuz, yazarın da sorumluluğu aslında sadece *satana* kadar. Daha fazla bir sorumluluğu yok. Diyelim bir *kişisel gelişim* kitabı aldınız, yazarın oradaki uygulamak gibi bir sorumluluğu yok, sadece yazmış, size akıl veriyor veya bir roman aldınız, bu romanın size hitap edeceği veya birkaç saatinizi daha iyi geçirteceği gibi bir garanti yok. Kitabı elinize alıp, *bu kitabı iade etmek istiyorum, sevmedim* diyemiyorsunuz.

Yazarın sorumluluğu, daha doğrusu sorumsuzluğu *sanatı* itekleyen temel *izin*. Eğer yazarlar yazdıklarından sorumlu olsaydı, diyelim Tutunamayanlar'ın başında yazdığı gibi bir başkasından aldığı doğru olsaydı veya olmadığını göstermek *anlamlı* olsaydı, o zaman kitap daha mı iyi olurdu, daha mı kötü?

Akademisyenler için de bu böyle. Kimsenin hayatında tutarlılık aradığı yok, adam bir entelektüel *niche* bulmuş kendine, diyelim *solcu* olmuş veya *dinci*, artık neyse, o minvalde yazı üretiyor. Bu adamın hayatında işçilere iyi davranmasını veya dindar olmasını bekler misiniz? Saf vatandaşlar bekliyor ama ben artık beklemiyorum. Çünkü bunların hepsi bir *ticaret* konusu. Nasıl ki çürük çarık ev yapan müteahhit, yapıp sattığı evde oturmuyorsa, bu zerzevatın çoğu da aslında bilip inandıklarını satmıyor ve satıp durduklarına inanmıyorlar.

Modern dünyanın başlangıcı kurgu ile gerçek arasında bir farkın bulunduğunu keşfederek başladı. Evliya Çelebi için mesela, bu ikisinin pek farkı yoktu, anlatılan güzel olduktan sonra gerçek olmasa ne olacak, ona kimse sormadı. Eğer birinin aleyhine değilse, birini zarara sokmuyorsa, insanların sözleri *yalan* kabul edilmezdi. Zamanımız yeniden kurgu ile gerçeğin karıştığı bir yere doğru gidiyor. *Post-truth* dedikleri bu, artık anlatının güzelliği daha önemli, gerçeklerin güzel bir hikayeyi bozması hoş karşılanmıyor. Zamanımızın bir farkı da şu: İnsanların zararına olması da artık mühim değil, falancaya iftira atmış olmanız, onun hikayesindeki kötü role sahip olması ve bundan zarar görmesi, o kadar da *yıkılacak* durumlar değil. Öyle diyorlar.

Yazarın sorumluluğu yok. Gerçek bizim için artık sadece güç yetirilmeyecek

kadar büyük, müphem ve uzak geliyor. Gerçeęi düşünmek, hakikati aramak yıldırıcı, güzel hikayeler bulup, bunların gerçek olduğuna inanarak daha güzel yaşıyoruz. Yazarın sorumluluğu da bize bu hikayeleri sunmak, bizi yeterince meşgul ediyorsa, ondan daha fazlasını beklemiyoruz.